

РҮИА ТӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНА
„РҮИА ТӘЗӘ“ ОРҠАНЫ ҶҶМ ҶҶСҶННН
„РҮИА ТӘЗӘ“ ОРҠАН ҶК КР АРМЕНИИ

№ 16 (628) | Лә’д, 27 марте сала 1955 | Қимәт 20 капек

ҺӘЖМАРА ИРОДА:

- Т’ғфақа Советнеда (руе 1-е)
- Киракосйан.** — Т’әшкиләтед партиаея нәһ’ийе шәр’дыкы бона қәдәндәна қыраед Пленума КМ ПКТ’С йанваре (руе 2-а)
- Ш. Хөдо.**—Чьма гөнд нае радиофикат’сиакьрыне (руе 2-а)
- Арт. Тә’ло.**—Бьльндкьн дис-
- т’сиплина хәвате (руе 2-а)
- А. Хөдо.**—Ферма пезда (руе 2-а)
- Ш. Мамо.**—Дохтре гөнд (руе 3-а)
- О. Щәлил.**—Ньвиск’аре навар Мураг’сан (руе 3-а)
- М. Рәшид.**—Рйа тәзә (руе 4-а)
- Ә’ламәтнед дәр (руе 4-а)

Хәмхөрикә мезьн бәрбь п’ешәкзанед малһәбуна гөндитийе

Комитея Мәрк’әзийе ПКТ’С у һ’өкөмата Советие қыраед т’әриқи қәбулкьрыне бона дьна пешдабьрына т’әмамия малһәбуна гөндитийе.

Нава пенш’шәш салед пешьнда дәрдайна һ’әвнан саләвәхте готи бьгһиңжә нә кем 10 миллиард п’ути, һасьләта һ’әйванәтәдәкьрыне гәрәкә бе зедәкьрыне дө шар-дө шара зедәтәр.

Т’әшкиләтед партиаея, советийе, органед малһәбуна гөндитийе қыраед Пленума Комитея Мәрк’әзийе ПКТ’С кьрыне програма хвәйә хәватейә һәрр’ожи у нава ә’мьрда дь-қәдиньн ван қыраа.

Бона қәдәндәна қыраед партиаея у һ’өкөмәте дь дәрәше пешдабьрына т’әмамия малһәбуна гөндитийеда башқә готи мезьнә кьрына стант’сие машин-трактора.

Стант’сиенд машин-трактора һ’әсав дьвьн һ’име индустриал материал-техникие қәйде колхозийе у қәваткә мезьн у һ’имлине дь нава шө-хөле пешдабьрына дәрдайна мал-һәбуна гөндитийеда. Малһәбуна гөндитийе сот’сиалистийе һ’имли һатийә механизат’сиакьрыне. Колхозада се чаранийе т’әмамия хәвата гөндитийе те кьрыне бь қәвата стант’сиенд машин-трактора. Фә’мдарийә, вәки дьна пешдабьрына һ’әму ч’ы-қьлед дәрдайна колхозийе гьреда-йә бь хәвата СМТ-р’а. СМТ рож бь рож бь машинед у механизмед мал-һәбуна гөндитийе т’әзәйә зорва тенә д’әвләмәндкьрыне.

Бона хөвтаньдәна машинә у механизмед малһәбуна гөндитийе һатьнә һазьркьрын у һьна жи тенә һазьркьрыне кадред механизатор у п’ешәкзанед малһәбуна гөндитийе маинед кө бь сәрбәсти сәрк’ари ль ван машина у механизма дькьн.

Сәр һ’име қыраед КМ ПКТ’С сентйабре хәватәкә гәләк мезьн дьчә бона һазьркьрына кадред п’ешәкзане малһәбуна гөндитийе. Әв пьрсәкә гәләк фәрзә, бь к’ижаневә мьжүльн т’әшкиләтед һ’әмшав. Бона хәвата СМТ-а рьнд бе т’әшкилкьрыне, машинә у механизмед малһәбуна гөндитийе бь т’әмами бөнә хәвате у бь we йәкә бе зедәкьрыне дәрдайна малһәбуна гөндитийе. Лазьмә гөһдарикә мезьн бе даине сәр шөхөле бьжартьн, щикьрын у т’әрбийәткьрына кадред п’ешәкзане мал-һәбуна гөндитийе. Бь һ’имли СМТ-е у колхозед республика мә һатьнә комплектьрыне бь кадред п’ешәк-

зане малһәбуна гөндитийея (агроном, инженер, зоотехник, һ’әкиме һ’әйванәт у ед маин), к’ижанед кө қәват у занәбуна хвә һәвешиньн бона зедәкьрына дәрдайна һ’әму ч’ықьлед малһәбуна гөндитийе.

Гәләк т’әшкиләтед партиаея, советийе, органед малһәбуна гөндитийе хәвата һәрр’ожи дьвьн нава п’ешәкзанед малһәбуна гөндитийеда, хәмхөрикә мезьн нишан дьдьн бәрбь вана, бона хәвата вана дьә’фриньн мөшәлед һ’әмшав, гөһдарикә мезьн дьдьн сәр шөхөле бьжартьн, щикьрын у т’әрбийәткьрына вана.

Комнәһ’ийа Ведие ПК Әрмәнистане хәватәкә қимәтли дьвә нава кадред п’ешәкзанеда, бь сәбьрти у хәмхөри һазьр дькьн ван кадра, мьжүл дьвьн бь хәват у өмьржыйна ванва. Инженере СМТ-е сәрә Г. Таршуманйан һатийә пешдак’шәндьне директоре СМТ-е, сәрвәре сьнһ’әтхане С. Говһаннсийан һьна дьхөвәтә инженере сәрә. П’ешәкзанед гөндитийе һатьнә хьнекьрыне бь авайед жийннева. Гәлә мәсәлед һа дькарын биньн жь нәһ’ийед республикае маин.

Ле гәрәкә бе готьне, вәки һьнә нәһ’ийада т’әшкиләтед һ’әмшав гөһдарикә лазьм надьн сәр пьрса бь-жартьн, щикьрын у т’әрбийәткьрына кадред п’ешәкзане малһәбуна гөндитийе, хәмхөрийә һәрр’ожи нишан надьн. Жь алийе Министрийа мал-һәбуна гөндитийе РСС Әрмәнийе чәва инженере сәрә һәтә шәндьне СМТ-а Горисе №2 һөв. Маркосйан, директоре СМТ-е у т’әшкиләтед маинә һ’әмшав хәмхөри нишан нәдан, щийе жийнне нәдан п’ешәкзане т’әзә у руיע we йәкеда әв һәтә гөһастьне нәһ’икә дьне. Мәсәлед өса дькарын биньн жь СМТ-а Сисйане, Амасийәе у ед. Кемасиәед кө нава хәвата бьжартьн, щикьрын у т’әрбийәткьрына кадред п’ешәкзане мал-һәбуна гөндитийеда кө һәнә, чәва Министрийа малһәбуна гөндитийе, өсажи т’әшкиләтед нәһ’ийәйә һ’әмшав готи бьдьнә һьлдане нава вәхтәкн кьнда, лазьмә хәмхөрбьн бәрбь п’ешәкзане малһәбуна гөндитийе.

Т’әшкиләтед партиаея, советийе у органед малһәбуна гөндитийе we мобилизат’сия бькьн қәвата т’әмамия п’ешәкзанед малһәбуна гөндитийе бона бь һөрмәти қәдәндәна ван пьрсданнед мезьнә т’әриқи кө партиа Комунистийе у һ’өкөмата Советийе данинә пешийа хәваткаред малһәбуна гөндитийе.

БӘРБЬ ХВӘЛИЙЕД ХОПАН

Пенши һ’әзари зедәтәр шаһьл бь хвәстьна хвә чун Қазахьстане у Сибире бона бешәркьрына хвәлийед хопан у хам.

Бьнәлийед щи бь дьлшайи һьлтиньн вәк’илед комсомола. Павлодареда бь дьлшайи һатьн қәбулкьрыне қиз у көред жь марза Днепронетровске һатьбун. Қәлфед шаһьлийә Куйбишеве у Уляновске чун

марза Чкалове. Шаһьлед Свердловске, Куйбишеве, Калугае зә’ф рьнд һатьн қәбулкьрыне жь алийе бьнәлийед Роһьлата Дур. Бәрбь совхоз у СМТ-ед Қазахьстане, Сибире, Роһьлата Дур чун қәлфед шаһьлайә т’әзә жь РСС Әрмәние, Эстоние у АРСС Мьшрьә-Осет’ие, Мордовие, Кабардиние, Марие.

(ТАСС)

Т’ғфақа Советнеда

СОВХОЗЕД ҚАЗАХЬСТАНА ВӘДӘ ЗУТЬР ҚӘДАНДЬН ПЛАНА РЕМОНТА ТРАКТОРА

Совхозед Қазахьстане қәдәндьн плана ремонт тракторайә сале. Бона хәватед дәште һатьнә һазьркьрыне 4.600 трактор зедә на кө сала пар ви чахи.

Ньна механизатор хьлаз дькьн қәдәндәна плана һазьркьрына һәштәед маин.

(ТАСС)

ДӘСТАНИНЕД МӘСИҒРЕД АДРБЕЩАНЕ

22-е марте идаред Министрийа сәнәийә мә’сийа у колхозед мә’сиґрийәйә Адрбешане вәдә зутьр қәдәндьн плана семәнийәйә гьртьна мә’сийа.

Һьмбәри ви вә’де сала пар кьри һатийә гьртьне 2,3 шар зедәтәр мә’си

(ТАСС)

ДӘРДАЙНА МАТЕРИАЛЕД ЧЕКЬРЬНЕД ЩИ КОЛХОЗАДА

Колхозед Украинәйе исал гәрәк чькьн гәлә авайа бона һ’әйванәт, силосе, дәбре. Т’әмамия хәрце we дьгрә пенш миллиард манат. Фьрәдә дәрдайна материалед щи. Дәрдайна агур’а колхозада зедә дьвә незикн дө шара, гәрәк бе һазьркь-

рыне дө миллион һ’әв шифер. Зедә дьвә дәрдайна блока шлакийе у конструк’сия һ’әсьнбетонийе. Жь дәстпбуна салада идаред колхоза бәрдайә 3 миллион һ’әв агур’, незикн 10 һ’әзар лист шифер.

(ТАСС)

БОНА МАЛҺӘБУНА ГӨНДИТИЙЕ

Жь 100-п зедәтәр завод у фабрике Ленинграде дьқәдиньн т’әслимийә механизаторед гөнда. Ведәре тен һазьркьрыне саломсилосбьр’, механизмед бона чандьнийә кукурузә чаргөшә-һелини, деталед комбайна, карбийуратор, щергәр’әш у ед маин.

Бь газийа завода Кировийе идарә шәр’дыкьн бона вәдә зутьр қәдәндәна ван т’әслимийа. 22 марте коллектива завода «Вулкан» қәдәндьн плана семәнийәйә дәрдайна деталед тракторайә запас.

(ТАСС)

ХӘВАТК’АРЕД ТЕК’СТИЛИЙЕ ДЬДЬНӘ ХӘВАТЕ РЕЗЕРВЕД ДӘРДАЙНЕ

Т’билиси, (ТАСС).—Ль комбина-та Т’билисийәйә чөхе нөрм бь фьрәти тен хәвате мет’одед Мариа Колодаийә хәват зу қәдәндьне. Колодайә мак’ок’е дөг’өһезә 7,9 секунда дәвса 21 секунде, кө һатийә нормәкьрыне, бьр’ина т’ел дьдә һьлдәне 12 секундада дәвса 27-а.

Бь хәвата резервед заводе хәватк’аред тек’стилийе щийе азабуйда данә щикьрыне һәштәед т’әзә. Һатийә чекьрыне т’сеха рәнкьрына һурт’еле штапелие.

Комбинатеда дәстпбун һинбуна п’ала ль мәк’тәба, кө дәрбаздьвә мет’одед хәватейә пеш, к’ижан сәрк’арийе дькә Колодайә.

Сәр дәзгед чекьрыне һатьнә данине һәштәед автоматә т’елгәр’ок, к’ижане кө мәшәл данә 12 сәләфа көрткьн валабуна дәзга, вәхта вана дькьнә қәйдә у ликвидат’сия дькьн бьр’ина т’ел.

Бь сайа дәрбазбуна мет’одед хәватейә пеш, һ’әсаве ван п’ала, е кө зедә дьқәдинин нормед дәрдаине, зедә буйә 30 сәләфа.

Т’әзәкьред дәрдаине бешәркьрыне технологийа т’әзәйә рәнкьрын у гашкьрына п’әрч’а. Бь сайа we йәке 91,33 сәләфе т’әмамия п’әрч’ед һазьр шур’е йәкейә.

КИНОФИКАТ’СИА ГӨНДЕД РУСФС

Нәһ’ийед гөндә федерат’сийа Урьсетийе исал стәндьнә дөсьд киноустановкайи зедәтәр. Н’әта к’өта-сийа сале ль гөндед РУСФС we бь-хөвьтьн 1.300 киноустановка, һ’әсаве

ван we бе гһандьн һ’әта 26 һ’әзари. Гөһдарикә мезьн те даине сәр дайна киношькьла ль гөндед т’әзә, е кө бешәр дькьн хвәлийед хам у хопан Сибире у Алт’айеда.

(ТАСС)

ШИРДАЙНА БЬЛЬНД

Жь Йужно-Сахалинске дөһ километра дур, ль бәрп’ала ч’ийәед Судзу ә’рдмәзилед стант’сия Сахалине малһәбуна гөндитиенә. Әв база адейә мезьнә бона ә’франдьяна култураед һасьләта п’ншар’ейә бьльнд у зедәкьрына һ’әйванәте бь щьнс.

Ина ч’еләкәке орт’ә гьрт 6023 килограм, ле жь 1-е октябред һ’әта марта исалын гьрт 2100 килограм.

Гар’ана ферма ч’еләкайә шир ль Роһьлата Дур гар’ана һәрә һасьлда-рийә. Сала пар ль ве дәре ширда-

Т’әне ван һәрсе салед пашьн we стант’сие дайә колхоз у совхозед Сахалине бь сәда һ’әйванед хьлфьк.

Коллектива фермае қыра кьрийә, вәки гар’ана һ’әйване бь щьнс зедәкә 45 сәләфи.

ОМЪРЖИЙИНА ПАРТИАЕ

Т'эшкилэтэд партиаейэ нэ'ийе шэр'дыкын бона чэдандьна чьраред Пленума КМ ПКТ'С йанваре

Т'эмамайя шьмаэ'та советиер'а т'эвайи хэватк'аред нэ'ийа Г'укасиане бы һ'обэкэ мэзын қэбул кьрын қьрара Пленума КМ ПКТ'С йанваре дэрһэқа зедэкьрына дэрданна һасьлэтэд һ'эйванэтзедэкьрыне у һазьрийа хвэ э'йан кьрын бы активи т'эви қэдандьна ве бын.

Бона нета қэдандьна пьрса зедэкьрына дэрдаина һ'эвнан, гошт, шир, һека, һэрийе у һасьлэтэд гондитиенэ маин, комитейа нэ'ийейэ партиае у т'эшкилэтэд партиаейэ э'влини һэр шур'эийи қэвин кьрыне хэвата партиае-сэйасэтиге у т'эшкилэтиенэ, кь гондда дьчэ. Бы қэватэд к'омед лекторийе у дакладваниенэ дэрһэқа чьраред Пленума КМ ПКТ'С йанваре лект'сиа у даклад һатьнэ хвэндьне т'эмамайя гондэд нэ'ийеда. СМТ-да у идарада.

Ван ахрийа актива партиаейэ нэ'ийеда у т'эшкилэтэд партиаейэ э'влинида һатьн э'нэ'нэкьрыне резултатэд Пленума КМ ПКТ'С йанваре у кьрынед т'эшкилэтэд партиае, к'ижанада гэлэ пешдаинед қимэтгли һатьн кьрыне бона һланина пашдамайна малһэбуна гондитиенэ у зедэкьрына дэрдаина һасьлэтэд һ'эйванэтзедэкьрыне.

Чэва Пленумед КМ партиаейэ сентйабре, феврал-марте у ийуне, бса жи йа йанваре гондарийа мэзын дьдьн сэр зедэкьрына малһэбуна һ'эвнан, йа кь һ'эсавдывэ һ'име т'эмамайя дэрдаина малһэбуна гондитиенэ. Сала пар нэ'ийа мэ кем қэданд пешдаинед планиейэ эк'ьндаина култураед малһэбуна гондитиенэ, башқэ готи йа һ'эвнан. Нэйнэси эв бу, вэки СМТ-а, т'эшкилэтэд партиаейэ э'влини у сэрвертиенэд колхоза бы т'эмами нэдан хэвате мэщалэд һэбун, рынд нэкьрын хвэйкьрын у леньһерандьна чандьнийа, дьреж дькьрын вэ'дэд хэватэд дэште, шэр' нэ дькьрын мьқабьли зайибуна эк'ьн.

Бона шашийа дэрбазбуйи нэе вэ-к'ьландьне, һьна, вэхта һэла дэште нэбуйэ чандьнийа бьһаре, хэватэкэ фэрз те кьрыне. Колхозада бы т'эмамайя һатийа т'эмьзкьрыне т'охьме култураед һ'эвнан у гиһиштиенэ конди-т'сийа дэвлэтиенэ, һатьнэ вэчекьрыне у һ'алэки қэйдоданьн машинэ у һашэтэд малһэбуна гондитиенэ, һатийа гонһастьне дэште 15.000 тонна қыниатхвэли, һатийа чекьрыне план бона фьрэкьрына мэзилэд чандьнийе хвэлийед хам у хопанда.

Бы қэдандьна чьраред Пленума КМ ПКТ'С сентйабре колхозед нэ'ийе сала пар жы һэр ч'елэкэке стэндьн 1305 кг шир дэвса 1250 кг.

Исал, бы һ'але 1-е марте нэ'ийеда һатийа стэндьне 7.816 т'сентнер, шир дэвса 4677 т'сентнере вьн вэ'

де сала пар, йан һьмбэри вьн вэ'де сала пар шире ч'елэкэке п'ути һатийа зедэкьрыне бы 67 литра.

Чэнд колхозада: Байт'ар, Енийол, һарт'ашен, Шрадзор у ед маин, бы һ'але 1-е марте қэдандьнэ 20—25%-е плана ширдаине сале, ле чэнд ч'елэкдошед ван колхоза: В. Даниел'ийан (Байт'ар), З. Давришова (Енийол), В. Григорийан, М. Г'азарийан (Һарт'ашен), С. Абасова (Кузик'енд), А. һарут'ийунйан (Қармраван), Г. Алиева (Гйуллибулаг') у ед маин жы ч'елэкэд т'эслими ван кьрыне дотьжы һэр йэке 35—40 сэлэфе плана салэвэхте.

Исал рынд һатийа т'эшкилкьрыне хвэйкьрына пез вэ'де зывьстане, к'ижане кь ве мэщале бьдэ жы һэр пэзэке бьстиньн 2,5 кг һьри, ле фермед пеззедэкьрынейэ пешда (Енийол, Гйолли) эве быгиһижэ 3—3,5 килограмм.

Ван ахрийа шэм мэ һ'алэки хьравдабу мьришкзедэкьрын у хьнзирзедэкьрын. Ле пэй Пленума йанварер'а колхозед нэ'ийа мэда һ'эсаве сэре хьнзира зедэбуйэ 10%-а, ле йа мьришка 25%. Чэва нэ'ийа һ'эйванэтхвэйкьрыне, гэлэ мэзынэ ньшандаина э'франдьяна база дэбрейэ мьһ'кэм, машинэкьрына прот'сесед хэватэд һ'эйванэтзедэкьрыне, чекьрына шие силосе у ед маин. Нэ'ийеда һэйгэ гэлэ мэзилэд ч'ерэ йа кь мэщале дьдэ лодкьн һақа дэбьр, чьқа кь лэзмэ. Бона вэки силос нэе чекьрыне жы һ'эсаве гиһе мьрга у шич'ера, э'пешэ ве бе фьрэкьрыне мэзилэд култураед силосиенэ у дэбре. Сала пар колхоза Охчог'лийе жы һэр һектарэке стэнд 200 т'сентнер сьлқ. Селасере 150 т'сентнер, к'ижане кь мэщал да ван ширдаина ч'елэке п'ути һьмбэри сала пар бьльндкьн дэ шара.

Пэй чьраред Пленума сентйабре нэ'ийеда э'пешэ зедэбуйэ чекьрына тэвлэ у гомед бы тьпи. Т'эне дэ салэд дэрбаз буйида һатьн чекьрын у хэвате 64 тэвлэд тьпи у шие силосе, исал һатийа планкьрыне һ'эсаве ван зедэкьн бы 44-ава.

Вера т'эваи гэрэке бе готьне, вэки һэла СМТ-е нэ'ийе рынд мьжул навьн пьрсед бьльндкьрына эк'ьндаине у зедэкьрына һасьлэтданьна.

Механизатор у колхозванед нэ'ийе к'этынэ лэща сот'сиалистийе бона хэватэд чандьнийа бьһаре бы т'эшкьлдари дэстпекьн у к'отакьн.

Т'эшкилэтэд партиаейэ сэрк'арийе ве һ'обта хэватк'арайэ мэзын дькьн бона һ'эта к'отасийе қэдандьна чьрара Пленума КМ ПКТ'С йанваре.

А. Киракосйан

К'атьбе комнэ'ийа Г'укасиане ПКЭ.

ЧЬМА ГОНД НАЕ РАДИОФИКАТ'СИАКЬРЫНЕ

Партия Комунистийе у һ'окома-та Советийе һ'эму мэщал данэ э'франдье бона пешдачуна култура шьмаэ'та, бона бы култура дэрбазкьрына э'мре ван. Шэ'дэтике шейэ лапэ э'йан һ'эсавдывэ радиофика-т'сийа гондэд республикаейэ пезик у дур. Радио мэщалэкэ һ'имлийэ, бы к'омэктарийа к'ижане хэватк'аред мэ нас дьвьн қэвьманьдьеде вэлатэ мэр'а, һ'але орт'эмьлэтиер'а.

Ле һ'эта һьна гонде Чобанмазе лы нэ'ийа Апаране нэватийэ радиофи-

кат'сиакьрыне. Нэньһер'н ве йэке, вэки һ'эта һьна чэндьк чэнд шара һатийа готьне, колхоза гонд хвэ хвэ һазьрийа хвэ э'лам дькэ, мэщала дьдэ бона радиофикат'сиа гонд, ле идаре нэ'ийе у республикаейэ һ'эмщав гондарийе надьн сэр ве пьрса фэрз.

Вэ'дэийэ, вэки органед Министрийа т'эвгреданейэ Эрмэнийе у е нэ'ийе мьжулбьн ве пьрсева у гонде Чобанмазе бе радиофикат'сиакьрыне.

Ш. Хэдо

БЬЛЬНДКЬН ДИСТ'СИПЛИНА ХЭВАТЕ

Бона дэстанинед мэзын, бона қэдандьна ван пьрса, е кь партиа мэ данинэ пешийа мэ' лэзмэ дист'сиплина хэватейэ мэх'кэм. Практика нишан дьдэ, вэки к'едэре дист'сиплина хэвате бьльндэ, вэдэре бы ачыи тен қэдандьне пьрсед вэ'дэда пешда к'ьшанди. Бы вьн һ'эсави һ'ал шур'эки маинэ колхоза Сэнгар'еда лы нэ'ийа Апаране. У т'эне вер'а дькарэ бе шьровэкьрыне эв кемаси, е кь һанэ нав хэвата колхозийеда.

Кемасийа лапэ мэзын эвэ, вэки вэ'дэда база дэбрейэ мэх'кэм нэ-һатэ э'франдье, бона ве йэке жи т'элэфбун нава һ'эйванэте колхозеда гэлэке, башқэ готи нав кавьр у голькада. У лап фэ'мдарийэ. База дэбрейэ мэх'кэм чэва дькарэбу бь-һата э'франдье вьн чахи, вэхта не-зики ниве колхозвана минимума хэ-ватр'ожа нэқэдандьнэ.

Һэла һе т'эмамайя т'эвдарэке чан-дьнийа бьһаре нэватийэ дитьне. Т'о-хьм бы т'эмами нэгиһандьнэ конди-

т'сийа дэвлэте. Һашэтэд малһэбуна гондитиенэ нэватийэ һазьркьрыне бо-на чандьнийа бьһаре.

Сэрвертиийа колхозе вэ'дэда шь-вата т'эшкил накэ, пьрса бы коллек-тиви э'нэ'нэ накэ. Вэ'дэда наен бэрэвкьрыне шьватэд колхозванайэ т'эмами, вэдэреда наен сафикьрыне пьрсед к'ьр'ин-фьротане.

Чэва эм дьвиньн нэйнэсийа ке-масиед хэвата колхозейэ һ'имли һ'эсав дьвэ ньмэзайа дист'сиплина хэвате.

Лэзмэ сэрвертиийа колхозе бы к'омэктарийа т'эшкилэта партиаейэ хэвате т'эшкилкьн һ'эмщави хвэс-тьнед партиаейэ һьна, вэ'дэда бэрэв-кьн шьватэд колхозванайэ т'эмами у е сэрвертиийа колхозе. Гэрэке вэ'дэки кьнда быгиһижьнэ ве дэрэ-ше, вэки т'эмамайя хэватк'ара дэр-бази нав дэрдаина колхозийе бьн у бы ве йэке бьқэдиньн пьрсед сэ-к'нинэ пешийа колхозе.

Арт. Тэло

БЬ САИА ЧЕКЬРЫНА ЭРҚАВЕ

Бы сала хвэлийед незики авана Арагат'се лы нэ'ийа Т'алине эк'ьн-даина гэлэ ньмэз дьдан. Вэхта һат чекьрыне эрқава Т'алине, сэр база ве чебун аванед т'эзэ, жы вана йэ-жи колхоза Арагат'сейэ.

Эва се салэ чь кь эв колхоза һатийа чекьрыне, ле дэстанинед ве мэзынн. Ньна рынд тен бешэркь-рыне мэзилэд чандьнийе. Колхозе

мэзилэд чандьнийе э'пешэ зедэ кь-рийэ бы һ'эсаве хвэлийед хам у хо-пан. Сала пар колхозе чандьбу 750 һектар паизэ, исал ве бе чандьне 100 һектар жы бьһарэ. Колхозе вэ'-дэда гонһастийэ дэште қыниатхвэ-ли, плана к'ижане қэдийайэ 150 сэ-лэфи. Колхоз бы һазьри дэст бы чандьнийа бьһаре дькэ.

С. Полат

БОНА ЭК'ЬНДАИНА П'ЬНЩАР'ЕЙЭ П'ЬР'

Пэй чьраред Пленума Коммэрк'э-зийа ПКТ'С сентйабрер'а колхоза Акунк'еда лы нэ'ийа Котайк'е, п'ьн-щар'зедэкьрын буйэ ч'ьлэки мал-һэбуна колхозеи пеш.

Бы сайа қэйдэ нькандьна к'элэм у картолайэ чаргошэ-һелини сала пар жы һэр һектарэке һат стэндьне 180 т'сентнер к'элэм у 250 т'сентнер картол.

Исал һатийа чьраркьрыне чандь-ниед п'ьнщар'ийе зедэкьн дэ шара. Колхозвана хьлаз кьрийэ хэвата һа-зьрийа хвэлийейэ пешьн.

Бона бьнэлийе дебажер хьнекьн п'ьнщар'ева һатийа чекьрыне гэрмха-нэ. Хэват рынд т'эшкил кьрийэ бри-гада дэштбешэркьрынейэ №2 (бри-гадир Бэдыр Мстойев) е кь исал ве бешэркэ 10 һектар бостан. Хэват-к'аред бригадайэ Г. Гаспарйан, В. һакобйан у ед маин плана хвэийэ роже дьқэдиньн 130—140 сэлэфи.

Бона стэндьна эк'ьндаина п'ьнща-р'ейэ бьльнд һатийа гонһастьне гэлэ қыниатхвэли.

Х. Авагийн

ФЕРМА ПЕЗДА

Ферма колхоза Нещьрлуя Жо-рьнэ пез лы нэ'ийа Арташате, рынд т'эшкилкьрийэ кампанийа заина лез. Хэватк'аред фермае бы т'эма-майя қэвэтэд хвэва шэр' дькьн бона зедэкьрына сэрэ пез у һасьлэ-та бьльнд.

Шьванед ферме һэвр'а к'этынэ на-ва лэща сот'сиалистийе бона кам-панийа заине дэрбазкьн шарэкеза бе т'элэфбун. Шьван Хальте Г'эсо жы 100 мийа стэндийэ 113 бэрхе саг'лэм. Ле шьван Мусае Мэмо жы 100 мийн стэндийэ 125 бэрхед бэр-к'озе. Ньна хэмхорикэ мэзын те бь-рыне бона хвэйкьрына сэг'эла.

Гома фермаеда һатийэ т'эшкилкь-рыне нобэдариийа 24 сэх'этиенэ. һэр

гомада һанэ гошед сор, к'едэре һа-тьнэ данине брошйур у к'ьт'эб дэр-һэқа һ'эйванэтхвэйкьрыне, шер'ван-дьяна пешда, осэ жи газетэд һэрр'о-жи.

Бона бэрхед чэндр'ожэ һатийа чекьрыне к'оза башқэ. Сэрвере фер-ма пез һэвале Э'. Г'аме бы шер'ван-дьяна хвэийэ пьр'салэва рынд дайэ т'эшкилкьрыне қьсмг'оһер'андьна пез.

Исал хэватк'аред ферма пез соз данэ һьридаина пез быгиһинин 3,5 кг.

Хэватк'аред фермае т'о қэвата наһевшиньн бона қэдандьна пьрсе кь партиае данинэ нешийа ван.

А. Хэдо

ШЬВАТА АВТОШОФЕРЕД ШАҢЬЛ

Ван рожа лы бажаре Ереване сэра һайфилһармонияе бьч'укда дэст бы шьвата автошоперэд шаһьл бу, кидэре һатбун 500 шофери зе-дэтыр.

Бы даклада «Шоферед шаһьл гэ-рэке бе қэзийа бажон автойа» пеш-да һат дэвсгьртие министре авто-транспорте у ре һэв. Ашхарумов.

Паше бы хэвэрдан пешда һатьн гэлэк шофер у механикед шаһьл. Механике автопарка дэда һэв. В. Налбандйан, хэвэрдана хвэда к'ьвшкьр, вэки коллектива шоферед ван плана мөһе дьқэдиньн бы 200—250 сэлэфи. Эви бсажи к'ьвшкьр,

вэки шофере комсомол Г. Игнат'е-восйан бы автойа хвэийэ ЗИС—155-ива дэрбазбуйэ 203 һ'эзар километр бе ремонткьрын. Шофер О. Пог'ос-йан дэрһэқа мө'ода хэвата хвэ хэвэрда, к'ьвшкьр, вэки һэр мөһэ-кеда 200—250 литр бензин лькэ к'ар у плана хвэ дьқэдинэ 250—270 сэлэфи.

Ду хэвэрдана шофера хэвэрда к'атьбе комитейа комсомола бажаре Ереване һэв. Б. Ар'ак'елиан.

Пэйи к'отабуна шьвате к'атьбе Коммэрк'эзийа Т'ШЦЛК Эрмэниста-не һэв. Г. Тер-Г'азарйант'с нэсыннэ-мэ да шоферед пеш.

Ж. Асланйан

Назыри чандныйя кукуруз двьн

Ищеван, 22 марте (АТЭ).—Нэ-н-ийа Ищеванеда мэщале фьрэ һэнэ бона бещэркьрна кукуруз. Исал we бе чандыне 1300 гектар кукуруз. Хэватед назырийа чандныйя к'отабунэ.

Колхозед зона ньмзайе (Лали, Узунт'ала, Севк'ар) цьрар кьрыне пай бэрэвкьрына эк'ыне шэһр'а ван халийда бчнын кукуруз бона стэндьна масса силосейэ шин.

Колхоза гонде Лалие сэр һ'име шэр'вандына хвэ, бэр 6 гектаре сала парва we бычине 30 гектари, жь к'ижани 20 гектар һ'эв, ле 10 гектар бона стэндьна масса шин. Бона кукуруз натьне башцэкрьне хвэ-

лийед бы ав, к'ижане паIZE we бен шовкьрыне. Натийэ дэстанине т'охме баш, хвэли тен цэвэткьрыне бы ц'ниатхвэлийева.

Колхоза гонде Куйбишев чандныйя кукуруз we зедэ бькэ дэ шара. Бэр 40 гектаре сала парва we бещэркэ 80—90 гектари. Ведэре кукуруз эк'ындайна ви р'эндэ чэва хвэлийед демда, өсажи е бы авда. Сала пар хвэлийед демда жь һэр гектарэке нат стэндьн 20 т'сентнер һ'эв. Тэшкылэта гондэ шаһьлкоми-йе шэфтийа бещэркьрына кукуруз һылдайэ сэр хвэ. Натьне чекьрыне хэлэкокед шаһьлкомиейэ бещэркьрына кукуруз.

ДОХТЬРЕ ГОНД

Эва салэке, ль нэхвэшхана Элэгезеда Шамилове дохтьре шаһь-ци хэватһ'эзи хэмхор дьхэвьтэ. Са-ийа хэвата хвэйэ рьнд дохтьре ша-ци л натийэ һ'эзкьрыне жь алийэ, бы-н-ийа Эв гав у сэт'ат һ'эира нэх-вэ-шхана у т'еме гондарийа ви ль сэр нэхвэша. Шамилове дохтьр т'э-вэште хвэ һанешине бона алик'а-рийе бьдэ һэр нэхвэшки. Эв гэлэк

шара дьчэ гонда, нава гондада мь-жулуйа дьдэ дэрбазкьрыне дэрһэца саглэмие, дэрһэца шансаг'ийа зар'а у пьрсед дьне.

Эвлэде цьмаэ'те дохтьре һ'эзкьри өса жи һэргав дьхэвьтэ бона бь-льндкьрына занэбуна хвэ, wэки бь-карбэ шава һэр пьрсэке кьри бьдэ.

Ш. Мамо

ХВЭСТЫНА МЫН

Дьчэца бажаре Ереване мын гэлэ-к сөнкьрбу у дэрсдаред мын һэр-т'ым дьдан пэсьне Ереване, чэва бажарэки э'йан нава wэг'эне мэда. Эз һэрт'ым дьк'этымэ нав мьталада, гэлэ һэбэ рожэке эз бьвиньм ви бажари у мын һэрт'ым жь баве хвэ т'эвафэст дькьр, wэки мын бьвэ Ере-ване. У аһа рожэке баве мын мьн-р'а гот: «Эзе тэ бьвэм Ереване». Мын шабуна ньзанбу чь бькьра, т'э-не разэльхийа хвэ готэ баве хвэ. У мэ бэре хвэ да бажаре мейи һ'эзкьри.

Аһа эм бажаре Ереваненэ. Эм дэрбаз дьвн бь проспектава у со-фэце фьрэва. Баве мын йэко-йэк мьнр'а шьровэдыкэ пещдачуина кул-тура бажер. Эм дьсэкьрын бэрбь полшадэке мэзын у фьрэ, к'идэре сөки-тэ һэйкэле Ленине нэмьри. Чар чарьнкале плошчаде хэмьлине

бь ханьмане т'эзэ, бь кэвьре туфва. Паше эм дьчын ханманэки пенш-цате к'идэре баве мын гэрэке бьст-ра радиоода у мын wedэре шара пешын дит аппарате өса, е к'ө дэнге мэрьва һылтынь сэр фьй'ана. Па-ше эв чун щики дьне. Мын дит ханмане операе, е киноа «Москвэе», чунэ музейа Туманьян. Мэ дит монументе Сталин. Мын дит уни-верситет у институтед Ереване, к'и-дэре һин дьвн бь һ'эзара хвэнд-к'ар.

Сэр мын фькьрэкэ мэзын һышт дэм у дэзге Ереване у мын баве хвэр'а соз да, wэки һе рьнд һин бьм у па-ши хьлазкьрына мэк'т'эбе һэр'ым Еревана дебажар һин бьм универси-тетеда, у паши һинбуне wэгэр'ым гонд бьхэвьтм.

Э'изе Качах

Шагьрте мэк'т'эба гонде к'э-лэшбэге һөһ'ийа Талине.

ЗАВОДА ЕРЕВАНЕИЭ ШУШЭЧ'ЫНИИЕДА

Сэр проспекта Орцоникидзейэ за-вода шушэч'ынийеда. Ван салед па-нънда заводе эп'эщэ зедэкрыййэ асортимента эшийед те дэрхэстыне. Нимли тен дэрхэстыне эшийед бона малһэбуне у сөнайе.

Прот'сесе к'ө бэре дьлатын кьрыне бь дэста, ньһа тен кьрыне пе маши-на. Wэхта цьса дэрбаз бу пещьрти-йе дэрдаине, депутате Совета ба-жарийе, к'атьбе т'эшкылэта парти-аие һов. һамбардзумьянр'а, э'йан бу, wэки заводеда һ'имли дьхэвь-тын шаһьл у эвана бь һөрмөтли дь-лэнэ сэландыне боршдарийед хвэ. Ава, Мэсэлэ, һакоб Минасьян чэнд пендак'шандынд рат'сионализатор-ийе кьрыне, к'ижане к'ө сьвк дькьн

прот'сесе дэрдаинийе. Бона хэвата актив эв 1954 сале натийэ рэвакь-рыне бь пэсьннема Коммерк'эзийа Т'ШЦЛК Эрменистане.

Заводеда навэки бьльнд дэст ани-йэ т'сеха бэдэвэтийе , к'идэре т'э-маминия п'ала öзвед Т'ШЦЛК-нэ. Боршдарийа к'ө т'сеха һылдабу сэр хвэ бона бьжартына, һатэ қэдандь-не 140 сэлэфи. Бэйрақа дэрбазок дьминэ дэсте ве т'сехеда.

Заводеда сэр һ'имэки рьнд натий-йэ даине хэвата култур-массайе. Ван ахрийа колектива заводе чу-лит мал-музейа Туманьян у п'ешк'е-ши музейе кьр вазакэ мэзын бь шькь-ле Туманьянва.

А. Бабайан

ЛЕКТ'СИА БЬ Т'ЕМАЕД МАЛЬЭБУНА ГОНДИТИИЕ

Ленинанкан, 22 марте (АТЭ).—Гредан хэватед бьларейэ малһэбу-на гондитийер'а wэк'палтийа Ленина-канейэ һөвалтийа болакьрына өлмөд сөйасэги у өлми нөһ'ийед незки ба-жерда дэрбаз дькэ т'сикла лект'си-йа.

Гондөд нөһ'ийед Ахурьяне, Арт'и-ке, Гукасияне, Аг'инөда лект'сиа натьне хвэндьне дэрһэца мөг'өдөд

бещэркьрына хвэлийейэ бэрчандь-нийе, шур'өд т'эшкылкьрына хэвата у һақиаткьрыне, альфкьрын у хвэйкь-рына һ'эйванэкта.

Лект'сиаед башцэ тен хвэндьне өса жи дэрһэца цьраред Пленума КМ ПКТ'С йанваре.

Ван һэрдэ мөһөд пашьнда бь т'е-майед малһэбуна гондитийе натийэ хвэндьне 50 лект'сиан зедэтыр.

Ньвиск'аре навдар Мурат'сан

(100 САЛИИЯ БУИИНА ВИ)

Т'эмам бу 100 салия буйина нь-виск'аре навдар цьмаэ'та эрмөнийэ Мурат'сан.

Мурат'сан (Григор Тер-Һовһан-нисьян) буйэ 1854-е сале 1-е дека-бре ль бажаре Шушие.

Де у баве ви, чава дьньвисэ бь хвэ «мэрийе һөбу-на орт'э бунэ». Баве ви һини чэнд сьнһ'эта буй-йу бь т'эв we жи эви шьйер ньви-сийэ.

Баве Мурат'сан гэлэ хвэстийэ, к'ө көр'е ви хвэндь-на баш-һылдэ у бона we йэке жи де у баве Мурат'-кан ви дьдье хвэндьне мэк'т'э-ба гонда.

Мурат'сан һе зарө бу, к'ө баве ви мьр у хэмхори-йа мале дьк'эвэ сэр

сэбйе ви. Чэтын дьбэ э'мьржийина вана у Мурат'сан дэрте жь we мэк'т'эбе, дьчэ мэк'т'эбэке дьһа «ар-зан», эв хвэндьна хвэ к'өта дькэ мэк'т'эба т'емийе ль бажаре Шушие. Эв паше һиндье зьмане фьрансие у дэ сала дэрсдартие дькэ мэк'т'эбе эрмөнийада.

1878 сале Мурат'сан дьчэ ль ба-жаре Тифлисе у дэ мөһада һини һ'эсавдарие дьбэ. Пай we йэке, бона хвэйкьрына мале эв һ'эта к'өтасйа э'мьре хвэ дьхэвьтэ чэва һ'эсавдар. Мурат'сан дэспектьрийэ ньвисар жь ви чахи, к'ө һе һиндьебу мэк'т'эбеда.

1881-е сале Мурат'сан дьньвисэ драма хвэ э'влин: «Рузан» сэр һ'име тарийи. Нишандайна пиесе гэлэк рьнд дэрбаз дьбэ у жь we йэке шунда Мурат'сан бь дьлэки ша-у эшц цьрар дькэ, к'ө хвэ п'ешк'эши шөхөле литературийе бькэ, ле паше жь э'мре чэтын, бона жийине Му-рат'сан ч'ар-нөч'ар пашда дьсэкьнэ жь we цьрара хвэ у бь литерату-райева мьжул дьбэ т'эне wэште хвэйн аза.

1882-е сале нав газета «Мег'у һайастан» нэшрьдыбэ ньвисэра ви дөда, сэрпатийа «Мала эрмөние фармэсон», жь we шунда нав газе-те маин нэшрьдыбьнь ньвисаре ви: «Бука мьнэ кат'өлик» «Э'сэйн қиза тор'ына» «Мэрк'эза ронийе» у ед маин.

1896-е сале нав газета «Ардза-ганк» нэшрьдыбэ романа Мурат'сан «Геворг Марзпетуни», ньвиси сэр һ'име тарийи. Жь 1897—1902-е сале Мурат'сан нэшрьдыкэ ньвисаре хвэ «К'эшиш Андриас», «Қар'қар'а Ное», «Қьса бегонэ» у ед маин.

Ви чахи, к'ө Мурат'сан те бажаре Тифлисе, һэма жь ви чахи жи эв дэспедькэ насбун т'эв ньвисаре кла-сике цьмаэ'та урьса. Эв т'эрщ-мэдькэ жь Пушкин, Надсон у жь ньвиск'аред маин. Эв гэлэ һ'эздькэ жь критике цьмаэ'та урьса мэзын Белински.

Ньвиск'аре навдар Мурат'сан wэ-фат бу 1908-е сале 30-е августе.

Нав ньвисаре Мурат'сан пьрса һ'имли пьрса гонд у гондитийэ.

К'ЬТЕБЕ Т'ЭЗЭ

Ль нөһьра дэвлэте эрмөние бь зьмане эрмөни ронайи дитын к'ь-тебе һана:

Н. О. Лесков.—«Сэрпати» 126 ру, тираж 5.000.

Қөр'на XIX капитализм мөһ'кэм дьбу гондада, дьһа гьран у чэтын дьбу һ'але гондийа, э'мьржийина вана. Мурат'сан рьнд насн гонд бу, эви дьдиг һ'але гондийа гьран, шөхөлкьрына к'өдхөра у мьлк'эдара,

зерандьна гонди-йа бона һэбун у дэвлэтийа хвэ.

Нав сэрпатийа «Қар'қар'а Ное» Мурат'сан we нете пешда дьвэ, wэки хвэндь у ронай-дар дькарын гон-дийа жь нав we тэнгэсне у тарие дэрхын, wэки бона һ'алхвэшкьрына гондийа лэзьмэ к'өмөкдарийа ин-телигент'сиае.

Ле ахрийе Му-рат'сан дит у ни-шан да, wэки т'эшкылдаре инте-лигент'сиае т'өша-ра нькарын һ'але гондйа хвэш бькьн,

эви дит, к'ө гэлэ фьрқи һэйэ нав го-лын у шөхөлкьрына либерал-буржуа-знае. Эвана гэлэ тышт дьбэжын бона һ'алхвэшкьрына гондийа, ле т'ө тышти накьн ль we дэрэшеда.

Нав сэрпатийа «Ар'ак'йал» Мура-т'сан иди нишан дьдэ, wэки мэрийе хвэндь: Камсарьян дьчэ гонд у жь wedэре дьр'эвэ, тэямаш накэ нав э'мьржийана гонда. Ле һ'эта чуйине эв разэльхийа дьле хвэ дьдэ бона қөльхкьрына гондийа.

Һэрге Мурат'сан 1880-салада дь-ньвиси сэрпати, к'идэре к'ө дьһат к'эвше романтикийа у реалистийа ви, ле нав ньвисаре ви е сале 1890-а иди к'эвш дьвэ реалистийа Мурат'сан бь т'эмаминия хэва.

Нав ньвисаре 1900 салада иди бь т'эмаминия Мурат'сан к'эвшдыбэ чэва критик-реалист.

Нав ньвисаред хвэ: «Чь лаифэ», «Э'сэйн қиза тор'ына» у ед маинда Мурат'сан нишан дьдэ шөхөлкьрына хьраб жь алийе тор'ына у буржу-азнае бэрб к'ара цьмаэ'те.

Э'мре буржуазнае рьнд натийэ нишандаине нав сэрпатийа «Дэвлэ-ти шадьбьн». Мурат'сан те сэр we фь-кьре, wэки хэйсэте рьнд, т'эмьз һэйэ т'эне нав «мале гондийа» у шэм «мэрийе хэватчийа».

Нав сэрпатийе хвэ «Геворг Марз-петуни», «Рузан» у «К'эшиш Ан-дрияс», к'ө Мурат'сан ньвисийэ сэр һ'име тарийи, нишан дайэ һ'өшөм-кьрына дэвлэте маин сэр Эрмөние-тане у шэр'е цьмаэ'та эрмөнийа бэрб т'атар-монғ'ола, бэрб Рөме у Иране. Мурат'сан нишан дайэ, wэки һэр шэр'ада п'еп'эс, буйэ цьмаэ'та хэватчи. Мурат'сан бь бэ-дэвэти нишандайэ шэр'е цьмаэ'та хэватчийа бона азабуна хвэ.

Нав ньвисаред хвэ Мурат'сан һэрт'ым алие цьмаэ'те буйэ у хвэй-кьрийэ к'ара вана.

100 сал дэрбаз буйэ жь рожа буйина Мурат'сан, ле цьмаэ'та мө т'өшара бирнакэ наве ньвиск'аре хвэи навдар Мурат'сан.

Ордихане Цэлил

Хвэнд'аре курса IV, универ-сисета Ереване наве В. М. МОЛОТОВ.

Д. Н. Мамин-Сибирьяк.—«Ч'һр'о-ке Алейоушкэе» 45 ру, тираж 10.000. В. П. Никитин.—«Ль Европае» (очерке ребрьийе) 152 ру, тираж 3.000.

